

Sygn. akt **III AUa 1011/15**

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 25 lutego 2016 r.

Sąd Apelacyjny w Poznaniu III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSA Ewa Cyran

Sędziowie: SSA Iwona Niewiadowska-Patzer (spr.)

SSA Wiesława Stachowiak

Protokolant: insp.ds.biurowości Krystyna Kałużna

po rozpoznaniu w dniu 25 lutego 2016 r. w Poznaniu

sprawy **W. S.**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.**

o emeryturę

na skutek apelacji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

od wyroku Sądu Okręgowego w Zielonej Górze

z dnia 15 grudnia 2014 r. sygn. akt IV U 645/14

zmienia zaskarżony wyrok o tyle, że przyznaje wnioskodawcy prawo do emerytury od dnia 13 maja 2014r.

SSA Wiesława Stachowiak	SSA Ewa Cyran	SSA Iwona Niewiadowska-Patzer
-------------------------	---------------	-------------------------------

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 17.02.2014r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. odmówił wnioskodawcy W. S. prawa do emerytury przy obniżonym wieku emerytalnym z uwagi na niewykazanie 15 letniego okresu pracy w warunkach szczególnych. Zakład uznał za udowodniony okres pracy w warunkach szczególnych w ilości 2 lata, 9 miesięcy i 23 dni tj. od 07.12.1988r. do 28.09.1991r. w (...) Zakładzie (...) w Ż. na stanowisku kierowcy autobusu.

Wnioskodawca W. S. w odwołaniu od tej decyzji domagał się jej zmiany i przyznania prawa do emerytury podnosząc, że w warunkach szczególnych pracował jako kierowca samochodu ciężarowego w (...) Centrala (...) oraz jako tkacz i przewlekacz osnów w (...) Zakładach (...) w Ż..

W odpowiedzi na odwołanie pozwany organ rentowy wniósł o jego oddalenie podtrzymując twierdzenia zawarte w motywach zaskarżonej decyzji.

Sąd Okręgowy w Zielonej Górze wyrokiem z dnia 15 grudnia 2014r. zmienił zaskarżoną decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. z dnia 17.02.2014r. znak (...) i przyznał wnioskodawcy W. S. prawo do emerytury poczynając od dnia 22.01.2014r.

Podstawą rozstrzygnięcia były następujące ustalenia i rozważania:

Wnioskodawca W. S., urodzony (...), zgłosił wniosek o przyznanie prawa do emerytury w dniu 22.01.2014r., będąc członkiem OFE. Wnioskodawca wniósł o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa.

Na dzień 01.01.1999r. wnioskodawca udowodnił okresy składkowe i nieskładkowe w wymiarze 27 lat, 9 miesięcy i 8 dni, w tym okres wykonywania pracy w szczególnych warunkach w wymiarze 3 lata, 5 miesięcy i 10 dni.

W okresie od 02.09.1969r. do dnia 15.10.1971r. wnioskodawca był zatrudniony w ramach praktycznej nauki zawodu w (...) Zakładach (...) na stanowisku uczeń-tkacz, na podstawie umowy z dnia 02.09.1969r. o praktyczną naukę zawodu na okres 2,5 roku.

Po ukończeniu szkoły, dalsza nauka zawodu odbywała się w zakładzie pracy. Egzamin praktyczny miał miejsce w dniach 07-08.10.1971r.

Od dnia 15.10.1971r. wnioskodawcy powierzono obowiązki tkacza jednokrosnowca. Wnioskodawca pracował w pełnym wymiarze czasu pracy na oddziale tkalni, gdzie samodzielnie wykonywał prace na krosnach i za co otrzymywał wynagrodzenie. Wnioskodawca pracował tak do 15.06.1972r.

W okresie od 05.10.1972r. do 30.06.1976r. wnioskodawca był zatrudniony w (...) Zakładach (...) na stanowisku robotnik magazynowy (od 05.10.1972r. do 10.11.1975r.) oraz przewlekacz osnów (od 11.11.1975r. do 30.06.1976r.).

Wnioskodawca jako robotnik magazynowy pracował na dziale Wykańczalni – magazyn sztuk gotowych.

W latach 1973-1975 wnioskodawca odbywał zasadniczy służbę wojskową.

W okresie od 09.08.1976r. do 30.09.1988r. wnioskodawca był zatrudniony w (...) Centrala (...) w Z. na stanowisku kierowcy samochodu ciężarowego w Hurtowni (...). Wnioskodawca jeździł samochodem ciężarowym o ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony tj. S. (...). Woził towar między magazynami i zaopatrywał sklepy z artykułami rybnymi w województwie (...).

W oparciu o powyższe ustalenia Sąd Okręgowy uznał odwołanie wnioskodawcy za uzasadnione.

Przedmiotem sporu w niniejszej sprawie była okoliczność czy nieuwzględnione przez organ rentowy okresy zatrudnienia wnioskodawcy w (...) Zakładach (...) tj. od 02.09.1969r. do 15.10.1971r. w ramach praktycznej nauki zawodu na stanowiskach uczeń-tkacz oraz od 05.10.1972r. do 11.11.1975r. jako robotnik magazynowy, a także okresu zatrudnienia w (...) Centrala (...) w Z. od 09.08.1976r. do 30.09.1988r. jako kierowca samochodu ciężarowego były okresami, w których wnioskodawca wykonywał pracę w szczególnych warunkach.

Sąd Okręgowy przytoczył regulacje prawne zawarte w art. 184 ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity Dz. U. z 2013r. Nr 1440 ze zm.) oraz art.32 ustawy w związku z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8 poz. 43 ze zm.) określające warunki niezbędne do przyznania emerytury w obniżonym wieku.

W niniejszej sprawie bezspornym było, iż W. S. osiągnął wiek (...)lat i posiada ponad 25-letni okres ubezpieczenia, a także wniósł o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa (vide: pismo procesowe z dnia 12.05.2014r. k. 11v). Niesporne

jest także, iż organ rentowy do stażu pracy w warunkach szczególnych uwzględnił okres zatrudnienia wnioskodawcy w łącznym wymiarze 3 lata, 5 miesięcy i 10 dni.

W świetle zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, zdaniem Sądu Okręgowego, uznać należało także twierdzenie wnioskodawcy, iż w okresie zatrudnienia w (...) Zakładach (...) od 15.10.1971r. do 15.06.1972r. oraz w (...) Centrala (...) w Z. od 09.08.1976r. do 30.09.1988r. wykonywał on stale i w pełnym wymiarze czasu pracy czynności zaliczane do prac w warunkach szczególnych, jakkolwiek na tą okoliczność nie przedłożył świadectw wykonywania pracy w warunkach szczególnych wystawionych przez pracodawcę.

Sąd przyjął jako w pełni wiarygodne zeznania świadków Z. G. i M. D., albowiem pracowali oni wspólnie z wnioskodawcą odpowiednio w (...) Zakładach (...) oraz w (...) Centrala (...) w Z. i mieli zatem możliwość oceny wykonywanych przez wnioskodawcę czynności każdego dnia pracy i ich wiedza w tym zakresie jest wiedzą obiektywną. Zeznania świadków korespondują z zeznaniami samego wnioskodawcy i dokumentacją znajdującą się w aktach sprawy. Pozwany zaś nie kwestionował zeznań świadków i nie przedstawił dowodów przeciwnych.

W ocenie Sądu, przeprowadzone postępowanie dowodowe pozwoliło zatem na jednoznaczne ustalenie, że wnioskodawca w okresie zatrudnienia w (...) Zakładach (...) od 15.10.1971r. do 15.06.1972r. pracował na stanowisku tkacz i stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał prace kwalifikowane jako prace w szczególnych warunkach wymienione w wykazie A dziale VII poz. 4 stanowiącego załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07.02.1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8 poz. 43 ze zm.) oraz powtórzoną w wykazie A, Dział VII, poz. 4 pkt 7 wykazu stanowiącego załącznik nr 4 do zarządzenia Ministra Przemysłu Chemicznego i Lekkiego nr 7 z dnia 07.07.1987r. w sprawie prac wykonywanych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w zakładach pracy resortu przemysłu chemicznego i lekkiego.

W ocenie Sądu, przeprowadzone postępowanie dowodowe pozwoliło również na jednoznaczne ustalenie, że wnioskodawca w okresie zatrudnienia w (...) Centrala (...) w Z. od 09.08.1976r. do 30.09.1988r. pracował jako kierowca samochodów ciężarowych o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony, a zatem prace kwalifikowane jako praca w szczególnych warunkach wymienioną w dziale VIII poz. 2 wykazu A stanowiącego załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07.07.1983r.

W związku z tym, że wykazany przez wnioskodawcę ww. okres pracy w warunkach szczególnych wynosi – mając na uwadze uznany przez organ rentowy za udowodniony okres pracy w szczególnych warunkach w ilości 3 lata, 5 miesięcy i 10 dni – więcej niż 15 lat, stwierdzić należało, iż spełnia on wszystkie wymagane prawem warunki do uzyskania prawa do emerytury zgodnie z art. 32 ust. 1 w zw. z art. 184 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Zdaniem Sądu, fakt, iż pracodawca nie wydał pracownikowi w nim zatrudnionemu świadectwa wykonywania pracy w szczególnych warunkach, nie może nieść za sobą ujemnych dla niego skutków w zakresie prawa do wcześniejszej emerytury. Wnioskodawca dowiódł przed Sądem, iż w spornych okresach wykonywał pracę kwalifikowaną jako praca w szczególnych warunkach i że pracę tę wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracy.

Wobec powyższego na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. Sąd orzekł jak w wyroku.

Apelację od wyroku złożył pozwany organ rentowy zaskarżając wyrok w części w zakresie daty przyznania prawa do świadczenia, zarzucając naruszenie przepisów prawa materialnego poprzez niewłaściwe zastosowanie art.184 ust.2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. 2013.1440) poprzez przyjęcie, że odwołujący w dniu przyznania prawa do świadczenia spełnił warunek złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu Państwa.

Apelujący wniósł o zmianę wyroku i przyznanie prawa do świadczenia od dnia złożenia pisma o przekazaniu środków z otwartego funduszu emerytalnego tj. od dnia 13 maja 2014r., ewentualnie uchylenie wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sadowi I instancji.

Ubezpieczony wniósł o oddalenie apelacji.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

W myśl art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. 2013.1440) ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli:

- 1) okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymagany w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat - dla kobiet i 65 lat - dla mężczyzn oraz
- 2) okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27.

Emerytura przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa.

Art. 32 ustawy emerytalnej przewiduje prawo do emerytury w obniżonym wieku dla ubezpieczonych urodzonych przed dniem 01.01.1949r., będących pracownikami zatrudnionymi w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze.

Za pracownika zatrudnionego w szczególnych warunkach uważa się pracownika zatrudnionego przy pracach o znacznej szkodliwości dla zdrowia, oraz w znacznym stopniu uciążliwości lub wymagających wysokiej sprawności psychofizycznej ze względu na bezpieczeństwo własne lub otoczenia.

Wiek emerytalny, rodzaje prac lub stanowisk oraz warunki, na podstawie których osobom tym przysługuje prawo do emerytury ustala się na podstawie przepisów dotychczasowych tj. rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8 poz. 43 ze zm.).

Mężczyzna, będący pracownikiem zatrudnionym w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, może przejść na emeryturę w wieku 60 lat pod warunkiem, że udowodnił wymagany okres składkowy i nieskładkowy - co najmniej 25 lat, w tym, co najmniej 15-letni okres pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze.

Sąd Okręgowy przeprowadził prawidłowe i wyczerpujące postępowanie dowodowe, w wyniku którego ustalił, że wnioskodawca udowodnił 15 -letni okres pracy w warunkach szczególnych, a tym samym spełnił wszystkie konieczne przesłanki do otrzymania świadczenia emerytalnego po ukończeniu 60 roku życia.

Pozwany organ rentowy przyznał w uzasadnieniu apelacji, iż nie kwestionuje powyższych ustaleń Sądu I instancji.

Apelacja natomiast zarzuca naruszenie art.184 ust.2 ustawy emerytalnej, albowiem Sąd Okręgowy przyznał świadczenie od daty złożenia wniosku tj. 22 stycznia 2014r., gdy tymczasem przekazanie środków z otwartego funduszu emerytalnego na rzecz dochodów państwa nastąpiło w wyniku pisma procesowego z dnia 12 maja 2014r.

W ocenie Sądu Apelacyjnego zarzut pozwanego należy uznać za trafny.

Bezsporne jest, że ustalony przez Sąd I instancji stan faktyczny nie jest kwestionowany przez żadną ze stron.

Zgodnie z treścią art.129 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. „świadczenia wypłaca się poczynając od dnia powstania prawa do tych świadczeń, nie wcześniej jednak niż od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek lub wydano decyzję z urzędu.”

Natomiast w myśl przytoczonego wyżej art. 184 ust.2 ustawy emerytalnej „emerytura, o której mowa w ust. 1(tj. w obniżonym wieku), przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa.”

Powyższa regulacja skutkuje uznaniem, że prawo do emerytury po ukończeniu 60 lat przysługuje odwołującemu dopiero z chwilą spełnienia wszystkich koniecznych warunków, w tym, w przypadku odwołującego, „przekazania środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym na dochody państwa”.

Skoro, organ rentowy potwierdził, że przekazanie środków z OFE nastąpiło dopiero w wyniku złożonego w dniu 12 maja 2014r. pisma odwołującego, to zasadne jest stanowisko pozwanego, iż spełnienie wszystkich przesłanek do pobierania emerytury nastąpiło z dniem 13 maja 2014r.

Należy podkreślić, że odwołujący nie zakwestionował tej daty ani nie wskazał wcześniejszej, w jakiej złożyłby stosowny wniosek.

Mając zatem na uwadze powyższe ustalenia apelację należy uznać za uzasadnioną, a tym samym Sąd Apelacyjny w oparciu o wskazane wyżej przepisy oraz art.386§1 k.p.c. orzekł jak w sentencji wyroku.

SSA Wiesława Stachowiak	SSA Ewa Cyran	SSA Iwona Niewiadowska-Patzer
-------------------------	---------------	-------------------------------